

Reglement Burgerlijke Stand Culemborg 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Culemborg,

gelet op het bepaalde in artikel 16, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de artikelen 1 tot en met 4 van het Besluit burgerlijke stand 1994,

besluit vast te stellen:

Reglement burgerlijke stand Culemborg 2024

Artikel 1 Begripsbepalingen

Begrippen:

1. De wet: Boek 1 Burgerlijk Wetboek;
2. Het besluit: Besluit burgerlijke stand 1994, Staatsblad 1994, 160;
3. Reglement: Reglement Burgerlijke Stand Culemborg 2024;
4. Ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS): de ambtenaar als bedoeld in artikel 1:16, eerste lid en eerste volzin van het Burgerlijk Wetboek,
5. Buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (BABS): de ambtenaar als bedoeld in artikel 1:16, eerste lid, tweede volzin van het Burgerlijk Wetboek,;
6. Rechtsfeit: onder het begrip rechtsfeit wordt in dit reglement verstaan: een huwelijk, een geregistreerd partnerschap of een omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk;
7. Pand: alle gebouwen en de daaraan verbonden omsloten (buiten)ruimten op vaste grond die kadastraal bekend zijn, dan wel de daarvoor in aanmerking komende vaartuigen die een ligplaats hebben aan de wal, die is aangeduid met een adres en kadastraal bekend is;
8. Het bureau van de burgerlijke stand: werkzaam voor het team Burgerzaken van de gemeente Culemborg.

Artikel 2 Aanwijzing van de (B)ABS

1. De ABS wordt voor een bij het aanwijzingsbesluit te bepalen periode aangewezen. Deze periode betreft maximaal het tijdvak waarin de ambtenaar werkzaam is in gemeentedienst.
2. De BABS wordt voor een in het aanwijzingsbesluit te bepalen periode aangewezen.
3. Raadsleden kunnen maximaal voor de periode dat zij raadslid zijn van de gemeente Culemborg tot BABS worden aangewezen.
4. Burgemeester en wethouders kunnen maximaal voor de periode dat zij hun functie als burgemeester of wethouder van de gemeente Culemborg vervullen, tot BABS worden aangewezen.
5. Tot BABS kunnen voor de totstandkoming van één enkel rechtsfeit in de gemeente Culemborg worden aangewezen: (B)ABS die al in een andere gemeente zijn aangewezen, waarvan de aanwijzing en beëdiging nog niet is verlopen en die niet onder curatele staan, mits het niet een kosteloos rechtsfeit betreft.
6. De aanwijzing van een BABS in de zin van lid 5 van dit artikel gebeurt pas nadat het bruidspaar of de partners hebben aangegeven betrokken persoon als BABS te wensen. Het schriftelijk verzoek hiervoor gebeurt onder vermelding van de namen en het adres van het bruidspaar of de partners, de dag, het tijdstip en het adres van de trouwlocatie, minimaal twee maanden vóór de totstandkoming van het rechtsfeit aan de ABS van de gemeente Culemborg. Bij de aanvraag dienen afschriften van de aanwijzing en beëdiging te worden overgelegd. Ook moet een door de gemeente afgegeven recente verklaring ingeleverd worden, waaruit blijkt dat de aanwijzing en beëdiging nog actueel zijn.
7. Wanneer men aangewezen is ingevolge lid 1, 2, 3, 4 of 5 van dit artikel, dient beëdiging bij de rechtbank plaats te vinden alvorens een rechtsfeit kan worden voltrokken.
8. Benoemingen die hebben plaatsgevonden vóór de totstandkoming van dit reglement worden beschouwd als een aanwijzing als bedoeld in artikel 16 van Boek 1 Burgerlijk Wetboek.

Artikel 3 Het gemeentehuis

1. Onverminderd wat daarover bij de wet is bepaald, verrichten de (B)ABS hun werkzaamheden in het gemeentehuis.
2. Voor de toepassing van deze regeling worden als gemeentehuis aangemerkt alle panden, als bedoeld in het derde lid van dit artikel.
3. Als gemeentehuis waar rechtsfeiten kunnen worden voltrokken geldt elk pand binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Culemborg, mits het pand voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 4.

Artikel 4 Voorwaarden pand

1. Het pand voldoet, voor zolang het daadwerkelijke rechtsfeit aldaar plaatsvindt, aan de volgende voorwaarden:
  - a. het pand doorstaat de toets van openbare orde, veiligheid en goede zeden;
  - b. het pand bevindt zich op een locatie met een bestaand BAG-adres;
  - c. de eigenaar of beheerder van het pand heeft schriftelijk toestemming verleend voor het voltrekken van het rechtsfeit;
  - d. de veiligheid van de (B)ABS en de overige aanwezigen is gewaarborgd;
  - e. het rechtsfeit kan ongehinderd en ongestoord plaatsvinden;
  - f. de openbaarheid en toegankelijkheid zijn gewaarborgd;
  - g. er is een omgevingsvergunning voor brandveiligheidseisen, tenzij redelijkerwijs, gelet op de aard van de locatie en de omstandigheden waarbinnen het rechtsfeit plaatsvindt, dit niet kan worden verlangd. Bedoelde vergunning is in ieder geval niet van toepassing indien het rechtsfeit wordt gesloten in een particulier woonhuis;
  - h. de inrichting bestaat minimaal uit een tafel met voldoende verlichting, twee stoelen en een kleedruimte voor de (B)ABS.
2. Een aanvraag voor voltrekking van een rechtsfeit in een pand dat niet in het beheer is van de gemeente, dient uiterlijk twee maanden voor de datum van voltrekking schriftelijk te worden aangevraagd.

Artikel 5 Aansprakelijkheid

1. De gemeente is niet aansprakelijk voor schade of andere kosten die voortvloeien uit het sluiten van een rechtsfeit in een pand dat niet in het beheer is van de gemeente.
2. De gemeente is niet aansprakelijk voor schade of andere kosten, indien het pand dat niet in het beheer is van de gemeente niet, niet tijdig, dan wel niet volledig beschikbaar is voor het voltrekken van het rechtsfeit.

Artikel 6 Openstelling

1. Het bureau van de burgerlijke stand is geopend van maandag tot en met vrijdag tijdens de uren waarin de dienst voor het publiek is geopend. Dit geldt voor zover deze dagen geen algemeen erkende of daarmee gelijkgestelde feestdagen zijn in de zin van artikel 3, eerste lid van de Algemene termijnenwet of overige, door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen dagen en uren. In bijzondere gevallen kan het college van burgemeester en wethouders besluiten om van de openingstijden af te wijken.
2. Onverminderd de bepalingen van de wet, dit reglement en de geldende overeenkomsten, kan de totstandkoming van een rechtsfeit plaatsvinden op het stadhuis iedere dag van 09.00 tot 20.00 uur, tenzij die mogelijkheid reeds door andere belanghebbenden is vastgelegd of indien, naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders, andere belangen waaronder het belang van de gemeentelijke organisatie begrepen, voorrang genieten en in elk ander gemeentehuis als bedoeld in artikel 3 van dit reglement op ieder tijdstip van de week, mits er op dat tijdstip een (B)ABS beschikbaar is.
3. Kosteloze totstandkoming van een rechtsfeit vindt, ingevolge artikel 4 Wet rechten burgerlijke stand, uitsluitend tweemaal per week plaats op het stadskantoor. Dag en tijdstippen worden bepaald door de ABS.
4. Op tijdig verzoek van een belanghebbende, gedaan aan het college van burgemeester en wethouders, zal het bureau waar de ABS zijn werkzaamheden uitoefent, worden geopend op zaterdag, zondag of op andere dagen dat het bureau is gesloten, indien de belanghebbende genoegzaam aantoont dat met de te verrichten werkzaamheden niet kan worden gewacht tot de eerstvolgende reguliere openstelling van het bureau.

Artikel 7 Wijze van huwelijksvoltrekking

1. Bij een rechtsfeit in het Stadhuis:
  - a. wordt het bruidspaar en gasten ontvangen door de bode en/of BABS;
  - b. verzorgt de BABS een ceremonieel, waarin een op maat en in overleg met het bruidspaar gemaakte toespraak en de huwelijksvoltrekking is verwerkt;
  - c. wordt op verzoek van het bruidspaar de klok geluid en kan er muziek worden afgespeeld. Dit op de manier zoals vooraf met het bruidspaar is afgesproken;
  - d. is het aantal gasten facultatief, maar ten hoogste 65;
  - e. duurt de ceremonie tussen de 20 minuten en een half uur;
  - f. kan er tijdens de ceremonie onbeperkt worden gefotografeerd;
  - g. is er na de ceremonie gelegenheid tot feliciteren, mits binnen 45 minuten na aanvang van de ceremonie het Stadhuis verlaten wordt;
  - h. is het niet toegestaan om (sier)duiven of heliumballonnen los te laten;

- i. mogen (huis)dieren niet mee naar binnen. Geleidehonden mogen dat wel.
    - j. is het niet toegestaan om rijst, bloemblaadjes of confetti te strooien of bellen te blazen;
    - k. als er toch is gestrooid wordt er een rekening gestuurd voor de schoonmaakkosten;
    - l. is het niet toegestaan om vuurwerk af te steken.
2. Bij een rechtsfeit op een vrije locatie:
  - a. verzorgt de BABS geassisteerd door een bode een ceremonieel, waarin een op maat en in overleg met het bruidspaar gemaakte toespraak en de huwelijksvoltrekking is verwerkt;
  - b. duurt de ceremonie tussen de 20 minuten en een half uur;
  - c. kan er tijdens de ceremonie onbeperkt worden gefotografeerd.
3. Kosteloze totstandkoming van een rechtsfeit vindt plaats:
  - a. aan de balie van Burgerzaken;
  - b. met maximaal zes personen inclusief getuigen;
  - c. zonder bode;
  - d. zonder ringen wisselen;
  - e. met de voorwaarde dat op het moment van het melden van het voorgenomen huwelijk een van de aanstaande echtgenoten ingezetene is van de gemeente Culemborg;
  - f. met uitsluitend uitvoering van de wettelijke formaliteiten;
  - g. is het niet toegestaan om (sier)duiven of heliumballonnen los te laten;
  - h. mogen (huis)dieren niet mee naar binnen. Geleidehonden mogen dat wel;
  - i. is het niet toegestaan om rijst, bloemblaadjes of confetti te strooien of bellen te blazen;
  - j. als er toch is gestrooid wordt er een rekening gestuurd voor de schoonmaakkosten;
  - k. is het niet toegestaan om vuurwerk af te steken.
4. Eenvoudige totstandkoming van een rechtsfeit vindt plaats in het Stadskantoor:
  - a. in de trouwzaal;
  - b. met maximaal 8 personen inclusief bruidspaar, getuigen en fotograaf;
  - c. zonder bode;
  - d. zonder muziek;
  - e. met een standaard speech zonder voorgesprek met de trouwambtenaar;
  - f. is het niet toegestaan om (sier)duiven of heliumballonnen los te laten;
  - g. mogen (huis)dieren niet mee naar binnen. Geleidehonden mogen dat wel;
  - h. is het niet toegestaan om rijst, bloemblaadjes of confetti te strooien;
  - i. als er toch is gestrooid wordt er een rekening gestuurd voor de schoonmaakkosten;
  - j. is het niet toegestaan om vuurwerk af te steken.

Artikel 8 Vergoeding (B)ABS

1. De vergoeding aan de (B)ABS in de zin van artikel 2 lid 1 en lid 2 van dit reglement, vindt plaats op basis van een arbeidsrechtelijke overeenkomst.
2. De BABS, in de zin van artikel 2 lid 3, 4, 5 van dit reglement heeft geen recht op bezoldiging van de gemeente Culemborg.

Artikel 9 Leiding van de dienst

1. Het teamhoofd Stadsbalie is belast met de leiding van het bureau van de burgerlijke stand.

Artikel 10 Slotbepalingen

1. Het reglement Burgerlijke Stand Culemborg 2015 wordt ingetrokken met ingang van 01-01-2024
2. Het reglement kan worden aangehaald als Reglement Burgerlijke Stand Culemborg 2024;
3. De uitvoeringsregeling Burgerlijke Stand Culemborg 2015 wordt ingetrokken met ingang van 01-01-2024.

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders op 1 januari 2024.

*de secretaris,
E.J. Kruijswijk Jansen*

*de burgemeester,
G. van Grootheest*

Toelichting op het Reglement burgerlijke stand Culemborg 2024

Inleiding

Het reglement burgerlijke stand heeft betrekking op de openingstijden van het bureau van de burgerlijke stand en de momenten waarop een huwelijk kan worden gesloten, een partnerschap kan worden geregistreerd of een geregistreerd partnerschap kan worden omgezet in een huwelijk. Voorts heeft het reglement betrekking op het aanwijzen van alle panden als gemeentehuis als bedoeld in artikel 3 van dit reglement, speciaal voor het sluiten van huwelijken en het registreren van partnerschappen of het omzetten van een partnerschap in een huwelijk. Het aanwijzen is echter wél aan grenzen gebonden. In het reglement is als begrip voor de trits huwelijk, geregistreerd partnerschap of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk, gekozen voor het begrip 'rechtsfeit'. Daarmee wordt de veelvuldige herhaling in de uitgebreide tekst voorkomen.

Voorts stelt het reglement voorwaarden aan de aanwijzing en werkzaamheden van ambtenaren van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand. Aanwijzing van ambtenaren van de burgerlijke stand is in handen gelegd van burgemeester en wethouders. Tevens is het college van burgemeester en wethouders het aangewezen orgaan dat regelend optreedt ten aanzien van het bureau en de ambtenaren van de burgerlijke stand. De ABS en de BABS blijven op grond van de wet echter zelfstandig verantwoordelijk voor de inhoud van hun werkzaamheden. De wet bepaalt voorts dat burgemeester en wethouders een reglement burgerlijke stand dienen vast te stellen.

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit artikel beschrijft de basisbegrippen uit het reglement. Voornamelijk wordt het onderscheid tussen de ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS) en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (BABS) expliciet gemaakt (artikel 16, Boek 1 Burgerlijke Wetboek).

Artikel 2. Aanwijzing van de (B)ABS

In dit artikel wordt aangegeven voor welke periode de (B)ABS aangewezen kunnen worden. Ook is het mogelijk om een (B)ABS die reeds in een andere gemeente is aangewezen en welke aanwijzing (en beëdiging) niet is verlopen, aan te wijzen voor het voltrekken van één enkel rechtsfeit.

De BABS aangewezen voor de voltrekking van een enkel rechtsfeit in de zin van artikel 2 lid 5 van dit reglement, zal vervolgens worden gevraagd een overeenkomst te ondertekenen waarin afspraken zijn vastgelegd voor het invullen van de functie.

Artikel 3. Het gemeentehuis

Dit artikel geeft aan waar de (B)ABS wettelijk hun taken dienen uit te oefenen.

Een gemeentehuis waarin de totstandkoming van een rechtsfeit plaatsvindt, moet een bestendig karakter dragen en bestemd zijn voor permanent gebruik. Algemeen wordt aangenomen dat een schip dat verankerd ligt aan een kade en voor het overige voldoet aan de eisen van de wet- en regelgeving (openbaar toegankelijk, veilig, het hebben van een formeel adres etc.) als gemeentehuis kan worden aangewezen. Ook het huwen in een ommuurde tuin van een (land)huis is algemeen toegestaan. Echter is het tot stand komen van een rechtsfeit op de openbare weg, in een bos, park of in het veld niet toegestaan. Het kan immers niet als een gemeentehuis worden aangewezen. Ook bestaat daarmee de mogelijkheid dat de bevoegdheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand niet is te bepalen (denk daarbij aan gemeentegrensgebieden waarbij de vraag zich zou kunnen voordoen welke ambtenaar van welke gemeente bevoegd zou zijn). In dat kader gaat het om het tot stand komen van het rechtsfeit en niet om de ceremonie die daarbij doorgaans plaatsvindt. Dat betekent bijvoorbeeld dat het formele gedeelte van het tot stand komen van een rechtsfeit in een "gemeentehuis" dient plaats te vinden en het verdere, ceremoniële gedeelte van de plechtigheid, op een andere locatie zoals een varende boot of in het bos kan plaatsvinden.

Artikel 4. Voorwaarden pand

Een rechtsfeit kan in principe slechts plaatsvinden in een gemeentehuis. Uitzonderingen daarop zijn wettelijk geregeld (bijvoorbeeld de dreiging dat één van de partners komt te overlijden, biedt de mogelijkheid om ook in een ziekenhuis het huwelijk te voltrekken of het partnerschap te registreren). De gemeente wijst een pand aan als gemeentehuis om daar een rechtsfeit tot stand te laten komen indien dat pand voldoet aan de eisen van veiligheid en openbaarheid. De locatiebeheerder/eigenaar is verant-

woordelijk voor de veiligheid. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden afgewenteld op de gemeente vanwege het enkele feit dat de gemeente het pand tot gemeentehuis heeft aangewezen. Bij veiligheid moet in dit verband worden gedacht aan een veilige bouwconstructie, maar ook aan brandveiligheid en goede toegangs- en vluchtwegen. Deze eisen dienen te worden gezien in het licht van het aantal bruidsgasten en de samenstelling van de groep met bijvoorbeeld de aanwezigheid van kinderen, ouderen, rolstoelgebruikers etc. Aanwijzen van een pand tot gemeentehuis mag niet in strijd zijn met de openbare orde en goede zeden. Huwelijken, partnerschappen of de omzetting daarvan in een huwelijk mogen kerkelijk niet eerder worden ingezegend dan dat zij civielrechtelijk tot stand zijn gekomen. Het is niet verboden om gebedshuizen aan te wijzen als gemeentehuis, er mag echter geen strijd bestaan met artikel 68 Boek 1 Burgerlijk Wetboek ("geen godsdienstige plechtigheden zullen mogen plaats hebben, voordat de partijen aan de bedienaar van de eredienst, zullen hebben doen blijken, dat het huwelijk ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand is voltrokken"). In Nederland bestaat een scheiding tussen kerk en staat. Om deze reden is het niet toegestaan om op een en dezelfde locatie een huwelijk te voltrekken in één ceremonie, waarbij het huwelijk tevens wordt ingezegend door een kerk- of geloofsgemeenschap.

Indien de gemeente zich beperkt tot de formeel-juridische kant van een rechtsfeit wordt een liberalisering van de plaatsen waar rechtsfeiten zich kunnen afspelen bereikt. De contractuele en financiële afwikkeling ten aanzien van de trouwlocatie ligt daar waar hij hoort, bij het bruidspaar. De gemeente blijft dan buiten deze administratieve en organisatorische zaken, anders dan het heffen van leges voor de totstandkoming van een rechtsfeit in een pand dat niet in het beheer is bij de gemeente. Hiermee wordt maximaal invulling gegeven aan het aspect van gastvrijheid/dienstverlening. Om logistieke en organisatorische redenen dient de aanvraag voor de voltrekking van één enkel rechtsfeit in een pand dat niet in het beheer is bij de gemeente, in relatie tot de afspraak om de totstandkoming van een rechtsfeit te regelen, tijdig (ten minste twee maanden) vóór de datum schriftelijk te worden vastgelegd. Daarbij dient aan alle vereisten voor het aangaan van het rechtsfeit te zijn voldaan (waaronder een door de eigenaar/beheerder van het pand ondertekende "Aanvraagformulier eigen gekozen locatie voor de voltrekking van één huwelijk/partnerschapsregistratie").

Artikel 5. Aansprakelijkheid

De gemeente is niet verantwoordelijk voor de voltrekking van een rechtsfeit in een pand dat niet in het beheer is van de gemeente. De gemeente 'levert' slechts de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand en een bode. Bruidsparen/partners en de eigenaar/beheerder van een pand sluiten een (privaatrechtelijke) overeenkomst waarbij de gemeente Culemborg geen partij is. De gemeente is niet aansprakelijk voor eventuele schade.

Artikel 6. Openstelling

In dit artikel wordt bepaald wanneer het bureau van de burgerlijke stand is geopend (een en ander is gebaseerd op het gestelde in artikel 16c, Boek 1 Burgerlijk Wetboek). Het artikel geeft naast een bepaling voor de reguliere dagelijkse openingstijden mogelijkheden weer om het bureau op buitengewone tijden open te stellen of om de openstelling juist te beperken. De aanwijzing gebeurt door het college of door het teamhoofd Stadsbalie. Dit geldt ook voor de tijdstippen waarop rechtsfeiten plaatsvinden. In een pand dat niet in het beheer is van de gemeente kunnen op elk gewenst tijdstip rechtsfeiten plaatsvinden, mits er een (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand bereid is om het rechtsfeit te voltrekken. Gemeenten boven de tien duizend inwoners moeten minimaal tweemaal per week gelegenheid geven tot kosteloze totstandkoming van een rechtsfeit. De ambtenaar van de burgerlijke stand bepaalt de dagen en de uren daarvoor bestemd. De kosteloze huwelijksvoltrekkingen, partnerschapsregistraties en omzettingen van partnerschap in huwelijk vinden per definitie plaats op het stadhuiscomplex, in een daarvoor aangewezen ruimte.

Artikel 7. Kosteloze totstandkoming van een rechtsfeit

Een kosteloze totstandkoming van een rechtsfeit beperkt zich tot de uitvoering van de wettelijke formaliteiten, zoals het opmaken en ondertekenen van de akte van huwelijk of geregistreerd partnerschap. Extra wensen, zoals een ruimere en/of mooiere locatie zijn mogelijk, maar daar worden dan leges voor in rekening gebracht.

Artikel 8. Vergoeding buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand

Het is niet de bedoeling om personen die door partijen zelf worden aangebracht om hun huwelijk te voltrekken of hun partnerschap te laten registreren dan wel om te zetten, te betalen voor hun diensten. Om duidelijkheid te scheppen in de regeling is het noodzakelijk om dit vast te leggen.

Artikel 9. Slotbepalingen

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.